

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1 MAKROEKONOMICKÉ SUBJEKTY A VELIČINY	13
1.1 Makroekonomické subjekty	13
1.1.1 Domácnosti	13
1.1.2 Podniky, firmy	13
1.1.3 Vláda	14
1.1.4 Zahraničí	15
1.2 Základní makroekonomické veličiny	16
1.2.1 Statistické pojetí makroekonomických ukazatelů	17
1.2.1.1 Hrubý domácí produkt	17
1.2.1.1 Hrubý národní důchod	19
1.2.2 Alternativní pojetí makroekonomických ukazatelů	20
1.2.2.1 Hrubý domácí produkt	20
1.2.2.2 Hrubý národní produkt	20
1.2.2.3 Národní důchod	22
1.2.3 Osobní a disponibilní důchod	23
1.2.4 Čisté ekonomické bohatství NEW	24
1.2.5 Příklad návaznosti ukazatelů	25
1.2.6 Cenové vlivy, nominální a reálný produkt	26
1.2.6.1 Cenové indexy	26
1.2.6.2 Inflace a její měření	29
1.2.7 Další míry výkonnosti ekonomiky	29
1.2.8 Vybrané prameny makroekonomických údajů dostupné v ČR	30
1.3 Mezinárodní srovnání ekonomické vyspělosti jednotlivých zemí	30
1.4 Národní účty	32
1.4.1 Vznik a vývoj pojetí národních účtů	32
1.4.2 Současné pojetí národních účtů	35
1.5 Hospodářská politika	38
1.5.1 Podstata hospodářské politiky	38
1.5.2 Cíle hospodářské politiky	38
1.5.3 Nástroje hospodářské politiky	40
1.5.4 Typy a úkoly hospodářské politiky	41
1.5.5 Znázornění ekonomické situace podle Kaldora	43
2 MAKROEKONOMICKÉ MODELY	45
2.1 Dvousektorový model	46
2.1.1 Spotřební výdaje	48
2.1.1.1 Keynesovo pojetí	48
2.1.1.2 Model mezičasové volby	50

2.1.1.3	Hypotéza životního cyklu	52
2.1.1.4	Hypotéza permanentního důchodu	53
2.1.1.5	Teorie spotřební funkce	54
2.1.2	Úspory v Keynesově pojetí	54
2.1.3	Investiční výdaje	56
2.1.4	Determinace rovnovážného produktu, výdajový multiplikátor	57
2.1.5	Keynesiánský paradox spořivosti	60
2.2	Třísektorový model	61
2.2.1	Veřejné finance a státní rozpočet	61
2.2.2	Rovnovážený produkt a státní rozpočet	62
2.2.3	Vliv nástrojů fiskální politiky na rovnovážný produkt	68
2.3	Čtyřsektorový model	71
2.3.1	Export a import	71
2.3.2	Rovnovážený produkt v otevřené ekonomice (čtyřsektorové ekonomice)	72
3	PENÍZE A TRH PENĚŽ	75
3.1	Peníze	75
3.1.1	Podstata a formy peněz	75
3.1.2	Multiplikace depozit	77
3.1.3	Peněžní zásoba a peněžní báze	78
3.2	Finanční trh	81
3.2.1	Trh aktiv a trh peněz	81
3.2.2	Úroková míra	83
3.2.3	Agregátní poptávka po penězích	84
3.2.3.1	Kvantitativní teorie peněz	84
3.2.3.2	Keynesiánské teorie poptávky po penězích	88
3.2.3.3	Friedmanova rehabilitace kvantitativní teorie	92
3.2.3.4	Obecný přístup k poptávce po penězích	97
3.2.4	Agregátní nabídka peněz	99
3.2.5	Rovnováha na trhu peněz	100
4	MODEL	103
4.1	Model <i>IS-LM</i> – pevné ceny	103
4.1.1	Vztah <i>IS</i>	103
4.1.2	Vztah <i>LM</i>	110
4.1.3	Současná rovnováha trhu zboží a služeb a trhu peněz	117
4.2	Analýza hospodářské politiky užitím modelu <i>IS-LM</i>	120
4.2.1	Analýza fiskální politiky	121
4.2.2	Analýza monetární politiky	124
5	AGREGÁTNÍ POPTÁVKA A NABÍDKA	130
5.1	Agregátní poptávka a její charakteristika	130
5.2	Agregátní nabídka a její charakteristika	135
5.2.1	Mikroekonomické základy agregátní nabídky	136

5.2.2	Tvary křivky agregátní nabídky	139
5.2.2.1	Klasická funkce agregátní nabídky	140
5.2.2.2	Speciální případ keynesiánské krátkodobé agregátní nabídky	141
5.2.2.3	Krátkodobá agregátní nabídka za předpokladu fixní nominální mzdy	142
5.2.3	Krátkodobá agregátní nabídka – Friedmanův model	145
5.2.4	Lucasova křivka agregátní nabídky	147
5.2.5	Ekonomie strany nabídky – Lafferova křivka	152
5.3	Analýza hospodářské politiky užitím modelu <i>AS-AD</i>	154
5.3.1	Analýza fiskální politiky	154
5.3.1.1	Krátkodobé účinky expanzivní fiskální politiky ..	154
5.3.1.2	Dlouhodobé účinky expanzivní fiskální politiky ..	156
5.3.1.3	Restriktivní fiskální politika	157
5.3.1.4	Fiskální expanze – klasická funkce agregátní nabídky	158
5.3.1.5	Fiskální nebo monetární politika při rostoucí funkci krátkodobé agregátní nabídky	161
5.3.2	Analýza monetární politiky užitím modelu <i>AS-AD</i>	166
6	INFLACE	173
6.1	Pojem inflace a příčiny inflace	173
6.1.1	Poptávková inflace	177
6.1.2	Nabídková (nákladová inflace)	179
6.1.3	Inflace a inflační očekávání	180
6.2	Důsledky inflace	182
6.3	Řízení inflace	184
6.4	Důchodové politiky a léčení inflace	185
7	TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST	186
A PHILLIPSOVA KŘIVKA	186	
7.1	Agregátní poptávka, agregátní nabídka práce	186
7.2	Nezaměstnanost a její charakteristiky	188
7.2.1	Definice a měření nezaměstnanosti	189
7.2.2	Druhy nezaměstnanosti – Okunův zákon	190
7.2.3	Doba trvání nezaměstnanosti a frekvence nezaměstnanosti	192
7.2.4	Dynamika zaměstnanosti a nezaměstnanosti	192
7.3	Phillipsova křivka a agregátní nabídka	197
7.3.1	Phillipsova křivka	197
7.3.1.1	Původní mzdová Phillipsova křivka	197
7.3.1.2	Phillipsova křivka a přirozená míra nezaměstnanosti	198
7.3.1.3	Mzdová Phillipsova křivka a nepružnost mezd ..	199
7.3.1.4	Modifikovaná Phillipsova křivka	200

7.3.1.5	Friedmanovo a Phelpsovo rozšíření mzdové Phillipsovy křivky	201
7.3.1.6	Krátkodobá a dlouhodobá Phillipsova křivka	204
7.3.1.7	Rozšířená Phillipsova křivka a nabídkové šoky	206
7.3.1.8	Phillipsova křivka a formování racionálních očekávání	207
7.3.1.9	Phillipsova křivka a hospodářská politika	208
7.3.2	Phillipsova křivka a agregátní nabídka	208
8	HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	215
8.1	Fiskální politika	215
8.1.1	Diskrétní opatření a vestavěné stabilizátory	216
8.1.2	Deficit státního rozpočtu	218
8.1.3	Trh zapůjčitelných fondů	220
8.2	Monetární politika	221
8.2.1	Poptávka a nabídka peněz a monetární politika	224
8.2.2	Monetární politika a agregátní nabídka	225
8.2.3	Monetární politika a transmisní mechanismus	226
8.2.4	Vhodnost regulace nabídky peněz a úrokové míry	229
8.3	Monetární versus fiskální politika	229
8.3.1	Časová zpoždění	229
8.3.2	Přístupy k fiskální a monetární politice	230
9	OTEVŘENÁ EKONOMIKA	233
9.1	Platební bilance	233
9.2	Import a export	236
9.3	Zahraníční investice a čistý vývoz	238
9.4	Měnový kurz a jeho změny	240
9.4.1	Systémy měnových kurzů	241
9.4.2	Utváření a vývoj měnového (devizového) kurzu	242
9.4.3	Obchodovatelné a neobchodovatelné zboží	244
9.4.4	Pojem kurzu a jeho teoretické základy	245
9.4.4.1	Zákon jediné ceny	245
9.4.4.2	Absolutní forma parity kupní síly	246
9.4.4.3	Relativní forma parity kupní síly	247
9.4.5	Poptávka po domácí měně a její nabídka	248
9.4.6	Reálný měnový kurz a nominální měnový kurz	249
9.4.7	Česká republika a jednotná evropská měna	250
9.5	Běžný účet a úroveň důchodu	252
10	MEZINÁRODNÍ OBCHOD A VNĚJŠÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	253
10.1	Pohnutky k mezinárodnímu obchodu	253
10.2	Vnější hospodářská politika	255
10.2.1	Hospodářská politika v systému fixních kurzů	257

10.2.2	Hospodářská politika v systému flexibilních kurzů	261
10.2.3	Model <i>IS-LM-BP</i> otevřené ekonomiky	263
10.2.4	Mundellův a Flemingův model	271
10.2.4.1	Fiskální politika v Mundellově a Flemingově modelu	274
10.2.4.2	Monetární politika v Mundellově a Flemingově modelu	275
11	HOSPODÁŘSKÝ RŮST A CYKLY	277
11.1	Ekonomický růst	277
11.2	Charakteristika cyklu	277
11.3	Mechanismus cyklu	283
11.4	Dlouhodobý ekonomický růst	283
	RESUMÉ	285
	LITERATURA	286
	O AUTORECH	288
	REJSTŘÍK	289